

Afleren versus aanleren 1 / rust op post

Wanneer je hondentrainingen geeft, word je natuurlijk regelmatig benaderd met vragen over ongewenst hondengedrag en hoe dit aan te pakken. Wat daarbij altijd weer opvalt is dat het probleem wordt gezien als iets wat moet worden afgeleerd. Bijvoorbeeld: de hond moet afleren tegen mensen op te springen, de hond moet afleren aan de lijn te trekken en hij moet afleren de was van de lijn te trekken.

Natuurlijk is dit allemaal gedrag waarvan je wilt dat het stopt en dus is het begrijpelijk te denken in termen van *afleren*.

Het probleem met afleren van gedrag is echter dat je daarbij middelen gaat inzetten die sterk aversief zouden zijn richting de hond. Want je bent immers gefocust op het gedrag wat je niet wilt en dus is het een logische stap om dan maar naar correcties te grijpen. Deze zouden de hond een zodanig akelig gevoel moeten geven dat hij het gedrag zal minderen of, liever nog, achterwege laten.

Maar wat blijkt? De hond die hardhandig wordt weggeduwd wanneer hij opspringt, gaat gewoon door, de hond die steeds maar weer een ruk aan de lijn krijgt wanneer hij trekt, blijft toch hardnekkig volhouden en de hond die de was van de lijn trekt maakt er nu een spelletje van om er ook nog eens zo snel mogelijk met de schone onderbroeken vandóór te gaan.

Kortom: al dat afleren leidt tot niets en geeft alleen maar frustraties en gevoelens van machteloosheid. Bovendien is dat natuurlijk niet de manier waarop wij met onze beste vriend om willen gaan en komt dit zogenaamde afleren de band tussen baas en hond ook bepaald niet ten goede. Integendeel!

Hoe los je ongewenst gedrag dan wel op?

Eigenlijk heel simpel: stop met focussen op het ongewenste gedrag, stop met denken in termen van afleren, maar verander dit in 'aanleren'.

Vertoont je hond ongewenst gedrag? Ga er dan eens rustig voor zitten en probeer het eens van een andere kant te bekijken. Nu gaan we niet meer kijken naar het gedrag wat we de hond willen *afleren*, maar juist naar wat we hem willen *aanleren*.

Een voorbeeld dat we tijdens de jachttraining regelmatig tegenkomen: de hond die piept als hij even niet aan de beurt is. Piepen "op post" is een gedrag dat in de jacht (training) natuurlijk absoluut ongewenst is. Dus wanneer een hond hiermee begint, is het begrijpelijkerwijs iets wat de cursist hem meteen wil *afleren*. Dus zodra de hond piept wordt de baas boos, geeft een ruk aan de lijn, roept "foei", maar helaas blijkt dit negen van de tien keer totaal geen effect te hebben. Dus, baas, stop hier onmiddellijk mee, ga even rustig aan de keukentafel zitten en ga analyseren.

Om te beginnen: waarom piept de hond? Het piepen is simpelweg een uiting van een emotie! Kunnen we een emotie afleren? Nee! Heeft iemand u als kind weleens gezegd dat u *nu onmiddellijk* moest stoppen met huilen? En lukte dat? Waarschijnlijk niet. Of het lukte u met heel veel moeite de tranen te bedwingen, maar de emotie veranderde hierdoor niet! Dat werkt bij honden niet anders.

De hond geeft met piepen uiting aan zijn emoties. Hij wil zo graag werken, de dummy's vliegen door de lucht en hij wil er zo graag achteraan. Gaan wij dit de hond afleren? NEE!

We gaan eens rustig bedenken, desnoods op papier zetten, welk gedrag we de hond willen aanleren. In dit geval zal dat zijn:

- Rustig naast de baas zitten wachten
- Rustig kijken naar rondvliegende dummy's
- Rustig toekijken wanneer andere hondjes mogen apporteren en jij nog niet

Kijk, nu denken we ineens in termen van *aanleren* en zien we ineens ook wat een enorme klus dit gaat worden en hoeveel kansen we eigenlijk in het verleden al hebben laten liggen om te voorkomen dat de hond zou gaan piepen. Want al die keren dat wij, terwijl we even niet aan de beurt waren, gezellig met medecursisten stonden te babbelen, hebben wij al die kansen laten liggen om de hond te belonen toen hij nog *wel* rustig op post was. De keren dat wij de beginnende onrust van onze hond over het hoofd hebben gezien en daarmee de kans voorbij hebben laten gaan om hem uit de moeilijke situatie te halen, door wat meer afstand te nemen en hem te belonen zodra hij weer rustig was, waren kansen die wij gewoon hebben laten liggen. Wij hadden kunnen voorkomen dat hij deze emoties kreeg, door hem er bewust in te trainen en langzaam vertrouwt te maken met steeds moeilijker wordende situaties.

Bedenk dat bijna al het ongewenste gedrag dat onze honden vertonen, meestal onbewust, door ons is aangeleerd of aangemoedigd, of anderszins mede veroorzaakt. Straf de hond daar niet voor, maar bedenk wat je hem daarvoor in de plaats wilt aanleren.

Springt de hond tegen mensen op? Bedenk hoe je hem gaat *aanleren* mensen te begroeten met alle vier de pootjes op de grond. Trekt je hond aan de lijn? Ga hem *aanleren* netjes aan een slappe lijn te lopen. Trekt je hond regelmatig de was van de lijn? Leer hem op commando een speeltje van de lijn te halen en te apporteren en de overige was te negeren.

En dan zijn we ineens onze hond aan het *trainen!*